

Repetitio Clem. I. Ut Clericorum De Officio Ordinarii

Aufréri, Étienne

Leodii, 1702

Tertia Quæstio. Tertio principaliter quæritur nunquid laico domino
Clericum ejus vasallum à feudo propria auctoritate licitum sit expellere,
cum feudum est apertum ipsi domino.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63069](#)

gula juris, mora, nec ex culpa vel dolo suis quis debet commodum reportare. & ita servatur nec propter dicta ad expensas detineri deberet, cum videatur esse civile debitum pro quo Clericus non est detinendus. Io. An. & ibi Dominicus. *in cap. si clericos de sen. excom. lib. 6. & Antho. in cap. Odoardus. de solu. de quo in cap. i. de depo.* & hoc etiam si sit conjugatus ut tenet Lapus de Castel alle. sua. 118. & *Dominicus in cap. unico de Cler. conju. lib. 6.*

TERTIA QUÆSTIO.

77 Tertio principaliter quæritur nunquid laico domino Clericum ejus vasallum à feudo propria auctoritate licitum sit expellere, cum feudum est aperatum ipsi domino.

E T videretur, quod sic, per dictum Inno. in proxima quæstione allegatum de quo *in cap. verum de fo. compe.* ubi dicit secundum Sicu. quod cum dominus feudi habeat jurisdictionem ordinariam in vasallos in concernentibus ipsum feudum qualiscunque sit dominus quantumcunque vilis sit vel rusticus per legem Frederici, qui incipit, *Imperiale. de prohi. feu. alie.* & hoc sive principatus, sive comitatus, sive castellania, vel alia hujusmodi concedantur in feudum, & hoc procedit sive vasalli, sive laici, sive clerici sive Ecclesiast. unde

unde in casibus in quibus vasalli laici litigarent contum domino feudi, id faciant Clerici vel Ecclesiæ, quia favore dominorum hæc jurisdictio est eis servata, unde possunt domini hujusmodi causas ad se revocare etiam invitatis litigantibus, ut no. in præalle. cap. imperiale. & in cap. cæterum. de judi.

Et procedunt respectu clericorum, quando agitur causa feudalis mere civilis, ut no. Inno. in præalle. cap. verum. & Bald. in Marga. vers. 22. & post Guil. in authen, Clericus C. de Epis. & cle. & Ludo. in singula. vers. feudum. vers. licet Clericus. Sed si agatur contra Clericum vasallum ad amissionem feudi criminaliter vel civiliter de crimine, tunc secundum Inno. ii non poterit de hoc cognoscere dominus feudi sed est remittenda cognitio ad suum prælatum etiam si feudum sit paternum.

Quinimo dicit Sicul. in cap. qualiter de judi. in si. quod si possessio Clerici caderet in commissum, non 78 debet Princeps sæcularis extendere manum nisi prius declaretur per judicem Ecclesiasticum alle. text. no. iii cap. cum secundum. l. de hær. lib. 6. fa. 1. ejus qui delatorum ff. de jure. fisci. & quod ibi no. Bart. Et si per prælatum suum fuerit de criminе condemnatus de proditione vel alio crimine propter quod debet perdere feudum, tunc dominus suus poterit pro velle suo sibi feudum auferre, & si a prælato suo fuerit absolitus, tunc ulterius sibi feudum auferre non poterit dominus propter crimen. Et ratio prædictorum est secundum Inno. Quia de criminе Clericorum nec directe nec indirecte 444 potest judex laicus cognoscere, sicut nec de legitimatione ar. de ordi. cog. cap. tuam qui si sunt legit. cap. lator. & de judi. cap. at si Clerici.

Nec obstat si dicatur quod immo potest incidenter

H

cog-

110 REPETIT. CLEM. 1.

cognoscere , quia si contra clericum in testem produc-
tum coram laico objicitur crimen, laicus de hoc cog-
noscit , quia secundum Inno. tunc non propriè objicitur
crimen Clerico : sed contra laicum qui eum produxit,
quoniam ipse ex ejus repulsione patitur pœnam , & non
Clericus , quia ejus testimonio non creditur.

Et hæc procedunt videlicet , ut Clericus privetur feu-
do propter crimen , quando est feudum paternum. Si
vero est Ecclesiæ : secus est secundum eum. Quia prop-
ter delictum personæ non est Ecclesia feudo privanda. 16
quæst. 6. cap. si Episcopum. hoc tamen ultimum dictum
ut non privetur Ecclesia feudo propter delictum perso-
næ vel prælati limitant Hosti. & alii doctores, ut non
privetur Ecclesia perpetuo , sed in vita Prælati auferetur
feudum ab Ecclesia , & eo mortuo revertetur ad eam ,
ut in lib. feu. cap. si Clericus vel Episcopus. & ibi Bald.
de Cap. cora. col. 10. Et istud dictum Hosti. putat verum
Anth. si feudum spectat ad mensem prælati , secus si ad
capitulum , nisi totum capitulum delinqueret , ad hoc
quod no. de dolo & contu. cap. 1. l. jubemus. 2. C. de sa-
crofan. Eccl. idem credit Sicul. quando pariter specta-
ret ad mensem Episcopi vel capituli , vel quando feu-
dum esset Ecclesiæ simpliciter concessum , & non men-
se prælati tantum , quia tunc cum præjudicium Episcopi
non sit separabile à præjudicio Ecclesiæ , ejus delictum
non nocebit Ecclesiæ : ad hoc quod no. in cap. cum
venisset. de insi.

Et sic procedit Inno. dict. juxta Sicul. in d. cap. verum
Et limitatio Hosti. procedit. quando feudum mense
prælati concessum est , quia post mortem redibit ad Ec-
cles. argumen. cap. cum venisset , Sed in punto princi-
pali dicit Innocent. quod dominus feudi sit judex or-
dinarius & exequitur sententiam suam , idem etiam lai-
cus

DE OFFIC. ORDII.

111

cus contra vasallum clericos sine sententia excommunicatio
argumento. cap. Olim. de restitut. spoliatorum.

Contrarium tenent Ioan. Andreæ. d. cap. verum. quod id communiter non probetur, quod rusticus sine poena excommunicationis, manus injiciat. Anthon. salvat dict. Innocent scilicet quod posset repellere non tangendo personam, sed armorum terrore, vel colonos pro eis tenentes expellendo, quia per hoc non venit contra cap. Si quis suadente.

Siculus putat, id non esse de mente Innoc. Fran. dicit quod mittet manum in clericum non ut Judex, sed ut pars, defendendo jurisdictionem suam.

Idem Fran. Zabarel. dicit dictum Inno. verum esse iiii quod Cle. vasallus damnatus à judice Ecclesiastico potest à laico privari feudo pro velle suo, videndus Fran. Zabarel. in hac clem. & in clem. Pastoral. de re judi.

Zenzel. & Bonif. dicunt dict. Inno. non procedere, videndus ergo. Sicul. in d. cap. verum. ubi reprobat opinionem Fran. nec putat eam esse veram, quia ex quo Clericus post privationem incumbit possessioni de facto, non diceretur laicus, eum repellendo suam defendere jurisdictionem, sed potius acquirere possessionem quam prius non habebat, secus si prius habuisset possessionem & Clericus illum de novo turbaret, quia tunc propriè diceretur defendere jurisdictionem & possessionem suam.

Fa. quod no. Inno. in cap. cum nostris. de concess. præben. in questione. An quis possit propria auctoritate exequi sententiam per se latam & Bart. in l. si finita. S. Julianus. ff. de dam. infect. & per Inno. in cap. super

H a

hoo

112 REPETITIO CLEM. 11

hoo de renun. unde resolutive tenet idem Abb. Sicul. in loco p̄æ allegato op̄i. Ioan. An. tanquam tutiorem videlicet ut laicus non possit ex equi violentando personam. Sed sicut cognitio de crimine sit per Judicem Ecclesiasticum , ita & compulso , & sic crederem opinionem Guilhe. hic intelligendam idem videtur voluisse Bert. de Clusel. in d. cap. verum, dum dicit quod si dominus feudi repellit injuriam non incurrit excommunicationem ut in p̄æ alleg. cap. olim. alle. cap. si vero d senten. excom. Si vero capit Clericum , distingit, vel alias eidem violentiam inficit personalem remota defensione , tunc esset excommunicatus , cum in feudum jurisdictionem habeat non in personam , & sic posset secundum eum intelligi dictum Guilher. fa. cap. significatio. 2. de homicidi. & istam partem tanquam tutiorem crederem esse sequendam. ar. in cap. juvenis. de spon. & in cap. si quem. de sent. excommuni. pro quo fa. quod no. idem Sicul. in p̄æ alleg. cap. verum. insolitione pri- mi contrarii. in ver. Et potest esse spiritualitatis ratio. & ce. Ex quibus omnibus ad solutionem quæstionis talis inferri potest conclusio.

SEPTIMA CONCLUSIO.

Laico domino Clericum ejus vasallum à feudo vio- lenter non licet expellere , verum quia supradictum fuit Innocentium in sepius alle. cap. verum tenuisse. Cum agitur ad privationem feudi Clerici propter crimen , hujusmodi causam , sive criminaliter agatur de cri- mine non posse tractari coram domino feudi laico , licet judex laicus possit de crimen opposito ad- versus Clericum judicio sacerdotali in testem produc- tum cognoscere.

Quæst-